

Verslag op hoofdlijnen internetconsultatie Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024

De regeling is opengesteld voor internetconsultatie. Er zijn 36 reacties binnengekomen van onder andere gemeenten, mbo-instellingen en belangenorganisaties. De internetconsultatie heeft geleid tot meerdere kleine aanpassingen in de regeling, alsmede tot aanpassingen in de memorie van toelichting.

Op hoofdlijnen gaat het om de volgende reacties:

Landelijke ambitie van 20.000 vsv'ers in 2024 en streefcijfers

Verschillende partijen vragen zich af of 20.000 vsv'ers in 2024 een realistische ambitie is. In de regeling worden RMC-regio's verplicht om streefcijfers op te stellen voor het percentage uitvallers dat weer terug naar school gaat. Sommige scholen en gemeenten geven aan dat het risico bestaat dat een deel van hen opnieuw gaat uitvallen, waardoor het totale aantal vsv'ers zou stijgen. Ook zeggen sommige regio's dat wanneer jongeren weer naar werk worden begeleid, minder vsv'ers terug naar school gaan en het totale aantal vsv'ers wederom toeneemt.

De ambitie is om uitval in de regio nog verder terug te dringen via de regeling regionale aanpak vsv. Het kabinet wil de ambitie van maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers vasthouden om de urgentie te behouden en zoveel mogelijk jongeren een kwalificerend diploma te laten behalen.

De verwachting is niet dat het totale aantal nieuwe vsv'ers zal stijgen wanneer RMC-regio's een streefcijfer moeten opstellen voor het percentage vsv'ers dat een jaar later terug naar school of aan het werk gaat. Het is namelijk al een wettelijke taak van gemeenten om jongeren te ondersteunen en door te verwijzen indien zij uitvallen. Deze taak krijgt alleen een impuls door de regeling.

Definitie jongeren in een kwetsbare positie

In de *Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2017*, werden kwetsbare jongeren gedefinieerd als jongeren die vanuit een kwetsbare onderwijspositie komen (pro, vso, vmbo-b, entree-opleiding) en de overstap maken naar een vervolgopleiding of de arbeidsmarkt. Het voornemen was om in de huidige regeling het begrip kwetsbare jongeren te beperken tot jongeren die vanuit het pro, vso of entree-opleiding uitstromen naar de arbeidsmarkt of dagbesteding. Uit de internetconsultatie bleek dat er veel verwarring was over deze wijziging. Het was onduidelijk in hoeverre nog ingezet moest worden op jongeren die vanuit een kwetsbare onderwijspositie de overstap maken naar een vervolgopleiding. Ook gaven meerdere RMC-regio's aan dat de overstap naar onderwijs nog steeds kwetsbaar is voor veel jongeren en inzet nodig blijft. Daarom is een aanpassing doorgevoerd na de internetconsultatie: ten opzichte van de *Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2017* wordt de definitie en bijbehorende subsidiedoelstelling voor jongeren in een kwetsbare positie niet langer gewijzigd.

Afrekening scholen op basis van streefcijfers

Sommige scholen en gemeenten hebben zorgen geuit dat scholen erop worden afgerekend als zij streefcijfers niet behalen. Scholen worden niet afgerekend op basis van het behalen van streefcijfers. De subsidieverstrekking is niet afhankelijk van het behalen van de streefcijfers. Bovendien worden er streefcijfers geformuleerd per RMC-regio, gebaseerd op het aantal jongeren dat in een RMC-regio woonachtig is. Er wordt dus niet van de school verwacht dat zij op basis van deze regeling streefcijfers opstellen per school. Het opstellen van streefcijfers kan overigens voor wat betreft mbo-scholen wel een onderdeel zijn van de kwaliteitsagenda, zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord mbo 2018-2022: Trots, vertrouwen en lef.

Verwarring over middelen RMC-taak en regionaal programma

In de regeling worden zowel de financiële middelen voor de regionale aanpak vsv voor scholen bepaald, als de middelen voor de RMC-functie. Uit de reacties op de internetconsultatie blijkt dit niet altijd helder te zijn. Er is getracht duidelijkheid te scheppen door de middelen in twee aparte paragrafen te benoemen.

Verlaging van de middelen n.a.v. wijziging in samenstelling RMC-regio's

De samenstelling van de RMC-regio's is gewijzigd. De regio Arnhem-Nijmegen is gesplitst waardoor er nu in totaal 40 RMC-regio's zijn. Hierdoor is het vaste bedrag per regio verlaagd voor elke RMC-regio. Verschillende scholen en gemeenten vinden dat andere regio's niet moeten worden benadeeld indien een RMC-regio besluit te splitsen. Het macro budget voor de subsidie en de

gemeentelijke uitkeringen voor het regionaal programma en de RMC-taak liggen vast in de begroting OCW en kunnen niet via deze regeling gewijzigd worden. Hierdoor is herverdeling van de middelen onvermijdelijk. Het is noodzakelijk om een vaste voet te hanteren zodat elke regio een vaste basis heeft om vsv te voorkomen, ongeacht het aantal inwoners.

De rol van scholen en gemeenten en samenwerking met aanpalende domeinen

Sommige regio's geven aan dat scholen taken krijgen die op het terrein van gemeenten liggen. Het gaat bijvoorbeeld om de ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie bij de overstap naar de arbeidsmarkt. De bedoeling van het regionaal programma is dat scholen en gemeenten samenwerken op zowel de wettelijke taken voor scholen als voor gemeenten. Zodat er altijd goede ondersteuning aan jongeren wordt geboden, ongeacht waar de verantwoordelijkheid van de school ophoudt, en die van de gemeente begint, en vice versa. Scholen worden in dit kader gevraagd de jongeren voor te bereiden en te ondersteunen bij de overstap naar de arbeidsmarkt wanneer duidelijk wordt dat de jongere ondanks alle inspanning toch zal uitstromen zonder kwalificerend diploma. Dit kan een school in ieder geval doen zolang de jongere ingeschreven staat en daarbij ook zorgen voor een goede overdracht richting de gemeente. Gemeenten werken bij de ondersteuning van jongeren bij de overstap naar werk samen met de uitvoering van de gemeentelijke taak voor deze doelgroep vanuit de Participatiewet. Het is daarbij de bedoeling dat zij maatregelen formuleren die een nadere invulling geven aan de wettelijke taak om een systeem van monitoring en doorverwijzing richting onderwijs en arbeidsmarkt uit te voeren.

Evaluatie regionaal programma

Sommige scholen en regio's willen dat het regionaal programma in 2025 wordt geëvalueerd. Het huidige regionaal programma moet echter voor de start van het volgende programma worden geëvalueerd, om de benodigde aanpassingen te kunnen doorvoeren voor de kaders voor een volgend regionaal programma. Dit laat onverlet dat er in 2025 alsnog aspecten uit het programma kunnen worden geëvalueerd.

Begeleiden van jongeren naar werk

RMC-regio's geven aan dat het begeleiden van jongeren naar werk een taakverzwaring betekent. Naar aanleiding van deze opmerking is de regeling aangepast. Een regeling is bedoeld voor nadere invulling of aanvullende stimulering, en zal niet leiden tot uitbreiding van de wettelijke taken. Om dit te verduidelijken zijn op enkele punten de regeling en toelichting aangepast. Er wordt niet meer gesproken van 'begeleiding naar de arbeidsmarkt', maar van een systeem van doorverwijzing en ondersteuning richting de arbeidsmarkt, in lijn met de huidige wettelijke taak. De maatregelen die in dit kader genomen worden binnen het regionaal programma moeten ervoor zorgen dat meer uitgevallen jongeren waarvoor een startkwalificatie niet (direct) haalbaar is, aan het werk komen. De gemeente kan hierbij zowel vanuit de RMC-functie als vanuit de taken uit de Participatiewet inzet plegen om dit streefcijfer te halen. Deze gemeentelijke functies dienen in ieder geval met elkaar samen te werken. In dit kader wordt ook verwezen naar bovenstaande alinea over de rollen van scholen en gemeenten.

Gemeenten en scholen hebben in de evaluatie van de *Regeling regionaal programma vsv 2017*, aangegeven dat de doelstelling gericht op het voorkomen van uitval alleen, geen recht doet aan het werk dat gemeenten en scholen reeds doen om jongeren die gaan uitvallen of uitgevallen zijn te ondersteunen terug naar school of richting de arbeidsmarkt. Daarom is besloten deze inzet verder te stimuleren door regio's streefcijfers hiervoor op te laten stellen in het regionaal programma. Het gaat hierbij om streefcijfers die gehaald kunnen worden met maatregelen die binnen huidige wettelijke mandaten vallen.

Uitbreiding doelgroep naar 27 jaar

Verschillende regio's geven aan dat zij graag zien dat de doelgroep wordt uitgebreid van 16 tot 23 jaar naar 16 tot 27 jaar. In het interdepartementaal beleidsonderzoek naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt uitbreiding van de doelgroep geadviseerd. Uitbreiding van de doelgroep vraagt een verschuiving van de middelen en wordt daarom overgelaten aan het volgende kabinet.

Meldingsplicht

Het was voor regio's onduidelijk waarom de school een wijziging in de RMC-regio moet doorgeven. Dit is daarom gewijzigd in de regeling. Er wordt nu bepaald dat de contactschool een meldingsplicht heeft indien de samenstelling van het samenwerkingsverband in een RMC-regio wijzigt. De contactgemeente heeft een meldingsplicht indien de samenstelling van de RMC-regio wijzigt. De contactschool is hiertoe verplicht, omdat deze de hoofdaanvrager is voor de subsidie. De contactgemeente is hiertoe verplicht omdat zij de uitkering voor het regionaal programma en de RMC-taak ontvangt. De minister kan op verzoek van regio's besluiten of een wijziging van de

samenstelling van de RMC-regio indeling wordt gehonoreerd. Verzoeken om een RMC-regio aan te passen waarbij de RMC-regio wordt geharmoniseerd met de arbeidsmarktregio worden in principe altijd gehonoreerd.

Administratieve lasten en verantwoording middelen van gemeenten

RMC-regio's geven aan dat zij graag zien dat de administratieve last van gemeenten wordt beperkt. Door de effectrapportage te vereenvoudigen worden de administratieve lasten voor gemeenten in hoge mate beperkt. Zij hoeven immers geen kwantitatieve data meer aan te leveren, maar slechts een toelichting te geven op de resultaten van hun regio die door DUO worden gegenereerd.

De administratieve lasten voor gemeenten worden niet gespecificeerd in de regeling. De gevolgen voor de regeldruk voor gemeenten vallen onder 'bestuurlijke lasten' en vallen daarom buiten de regeldruktoets van het ministerie van OCW.

Deadline indiening aanvraag

Sommige regio's geven aan dat het tijdpad om de aanvraag in te dienen voor hen krap is. De volledige aanvraag moet uiterlijk 30 september 2020 door DUO zijn ontvangen. Hiermee worden regio's verzekerd dat zij voor 1 december duidelijkheid hebben over hun aanvraag. Wanneer een aanvraag na 30 september 2020 wordt ingediend, wordt er naar gestreefd om deze alsnog in behandeling te nemen. Indien dit voor een goede uitvoering van de regeling noodzakelijk is, kan de minister aanvragen die na 30 september 2020 zijn ingediend, afwijzen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de aanvraag ver na sluitingsdatum wordt ingediend en het overgebleven budget reeds op een andere manier ingezet is.

Inflatie, loon- en prijsbijstelling

Het kabinet bepaalt jaarlijks of de loon- en/of prijsbijstelling wordt uitgekeerd. Als de loon- en/of prijsbijstelling toegevoegd wordt aan (onderdelen van) artikel 4 van de OCW-begroting, dan wordt de loon- en/of prijsbijstelling voor de RMC-regio's beschikbaar gesteld. De loon- en/of prijsbijstelling voor de subsidie voor het Regionaal Programma wordt toegevoegd aan de lumpsum. De loon- en/of prijsbijstelling voor de specifieke uitkering voor het regionaal programma wordt toegevoegd aan de specifieke uitkering voor de RMC-functie. De middelen voor de subsidie én de uitkering aan gemeenten voor het regionaal programma worden namelijk voor vier jaar verplicht en het is uitvoeringstechnisch niet haalbaar om de beschikkingen elk jaar aan te passen wanneer de loon- en/of prijsbijstelling wordt uitgekeerd.